

Praktiline eesti keel, valikaine 35 tundi

1. Üldalused

1.1. Õppeaine kirjeldus

Praktiline eesti keel on õppeaine, mis keskendub igapäevaelus vajalike keeleoskuste arendamisele, sealhulgas suulise ja kirjaliku väljendusoskuse täiustamisele. Valikaine raames harjutatakse erinevate tekstiliikide loomist ja arutlemist, eesmärgiga arendada õpilaste loovust ja eneseväljendust. Tundides käsitletakse praktilisi teemasid ja elulisi olukordi, et aidata õpilastel omandada eesti keele korrektne ja tõhus kasutamine erinevates suhtlusolukordades. Lisaks toetatakse õpilaste keelelist enesekindlust ja võimekust kohaneda erinevate keelekasutuse nõudmistega.

Praktiline eesti keel on õppeaine, mis kuulub valikainena kooli õppekavas keel ja kirjanduse ainevaldkonda.

1.2. Õppe- ja kasvatusesmärgid

Praktilise eesti keele valikaine eesmärk on:

- arendada õpilaste oskust väljendada end selgelt ja loovalt nii suuliselt kui kirjalikult;
- keskenduda praktilise keelekasutuse rikastamisele igapäevastes situatsioonides;
- toetada see eesti keele korrektse ja arusaadava kasutamise oskust erinevates suhtlussituatsioonides.

1.3. Hindamise põhimõtted

Praktilise eesti keele valikaine õpitulemuste saavutatuse kohta antakse õpilasele tagasisidet õppeprotsessi käigus, lähtudes õpilase õpiülesannetest. Kokkuvõtvalt hinnatakse kursuse lõpus. Õpiülesanded võivad olla tehtud kas üksi või rühmatööna.

Hindamiskriteeriume kirjeldatakse kooli õppekava üldosas.

2. AINEKAVA

5. KLASS	
Suuline väljendusoskus	
Õpitulemused	Õppesisu
1) oskab tutvustada ennast, räägib oma huvidest 2) väljendab tuttavates situatsioonides oma seisukohti 3) küsib abi, järgib üldtunnustatud käitumisnorme	Lugemine „Mida ma sellel suvel tegin“, rääkimine möödunud suvest. Esemehühmade ja loodusnähtuste ning esemepiltide kirjeldamine. Esemehühmade vaatlemine ja võrdlemine; ühised omadused

<p>4) kasutab koostegevuses eri tüüpi dialoogi repliike</p> <p>5) sõnastab kokkuvõtteid ühistegevusest</p>	<p>ja erinevused – analüüs plaani järgi. Rühmade koostise muutmine sõltuvalt rühmitusalusest.</p> <p>Suuliste kokkuvõtete tegemine oma tegevusest, ühistegevustest. Jutukeste koostamine tegevuspiltide järgi, ühiste samateemaliste jutukeste koostamine.</p> <p>Koostegevuse vastastikune reguleerimine (teade – küsimus – vastus – jne dialoog).</p> <p>Suhtlemiseesmärkide (soov, palve, teave, korraldus, käsk, nõustumine-keeldumine) mõistmine ja väljendamine kõnes.</p> <p>Kõneleja, kuulaja ja tegevuse sooritaja eristamine (kes – kellele – kellest või millest rääkis). Otsekõne kaudne väljendamine.</p> <p>Rollimängud.</p>
--	--

Lugemine ja kõnearendus

Õpitulemused	Õppesisu
<p>1) loeb õpitud teksti ladusalt häälega või endamisi vaikselt; täidab valiklugemise ülesandeid</p> <p>2) orienteerub tekstis</p> <p>3) osaleb õpetaja suunamisel lõigu ja teksti peamõtte sõnastamisel; osaleb jutustamiseks vajaliku abivahendi koostamisel ja annab sellele toetudes tekstilähedaselt edasi loetu sisu lõikude kaupa</p> <p>4) annab hinnangu tekstis kirjeldatud tegevustele, põhjendab oma arvamust</p> <p>5) sooritab tuttavaid õpitoiminguid suuliste ja kirjalike hargnenud korralduste alusel</p>	<p>Küsimustele vastamine teksti kohta (põhjuslikud seosed, hinnangud tegelastele, tegevustele).</p> <p>Tekstis sõnastamata teabe tuletamine õpetaja juhendamisel, toetudes oma kogemustele ja teadmistele.</p> <p>Tundmatute sõnade leidmine lõigust, sõnatähenduse täpsustamine sõltuvalt kaastekstist.</p> <p>Tegevusaktide hindamine ühisvestluses ja nende põhjendamine.</p> <p>Sõnade, lausete ja lõikude leidmine tähenduse või asukoha viite järgi, olulise teabe leidmine lõigust. Lause mõtet väljendavate sõnade, samaviiteliste sõnade ja lauseid siduvate sõnade leidmine tekstist.</p> <p>Raamatu loomine writereader keskkonnas https://www.writereader.com/</p>

Tekstilähedane jutustamine

Õpitulemused	Õppesisu
---------------------	-----------------

<p>1) kasutab erinevaid sõnaühendeid ja tegusõnu, et luua sujuvaid ja sidusaid lauseid</p> <p>2) väljendab põhiteavet lühikeste ja konkreetsete lausetega</p> <p>3) pöörab tähelepanu detailidele ja kasutab neid oma kirjeldustes, et muuta jutustus elavamaks ja kaasahaaravamaks</p> <p>4) kirjeldab tegelaste miimikat ja emotsioone, et tuua esile loo emotsionaalne aspekt</p>	<p>Tekstilähedane valikjutustus (abiks sõnaühendid, tegusõnad, põhilist teavet sisaldavad lühilauseid, tugilauseid).</p> <p>„Sõnaliste piltide“ maalimine.</p> <p>Jutustamine illustatsioonide järgi, rõhutades detaile ja kirjeldades miimikat.</p> <p>Õpilase jutustuse võrdlemine autori tekstiga.</p> <p>Oluliste lausete leidmine tekstist ja nende seostamine õpetaja juhendamisel.</p>
Kirjalik eneseväljendus. Õigekiri.	
Õpitulemused	Õppesisu
<p>1) suudab märkama ja parandama oma vigu</p> <p>2) kasutab abivahendeid, nagu õigekirja sõnastikud ja juhendid, et harjutada häälikuühendite ja liitsõnade korrektset kirjutamist</p> <p>3) tunneb arutleva kirjandi ülesehitust ja selle kirjutamise etapid</p> <p>4) oskab tuvastada haiku põhilise struktuuri (5-7-5 silpi), kasutab seda struktuuri oma luuletuste loomisel</p> <p>5) kasutab mitmekesisist ja täpset sõnavara, et väljendada oma mõtteid ja tundeid</p>	<p>Ärakiirja tegemine sõnarühmade või pikemate sõnade kaupa.</p> <p>Kirjutatava sõna/sõnaühendi/lause eelnev lugemine ja analüüsimine.</p> <p>Kirjutatu järelkontroll. Vigade leidmine ja parandamine.</p> <p>Haiku kirjutamine.</p> <p>Videost jutu kirjutamine.</p> <p>Kirjandi kirjutamine.</p> <p>Veaohlike häälikute märkimine kirjas.</p> <p>Häälikuühendite ja liitsõnade õigekirja harjutamine abivahendite toel.</p>
Kujundlik keel ja metafoorid	
Õpitulemused	Õppesisu
<p>1) oskab defineerida, mis on kujundlik keel ja tuua näiteid</p> <p>2) suudab luua originaalseid metafoore, et rikastada oma kirjutisi ja muuta neid huvitavamaks</p> <p>3) tunneb eesti vanasõnu ja mõistab nende tähendust</p>	<p>Metafooride tuvastamine tekstides.</p> <p>Luuletuste lugemine ja analüüs.</p> <p>Eesti vanasõnad ja rahvatarkused.</p> <p>Illustatsioonide loomine kujundlikest väljenditest ja metafooridest.</p> <p>Võrdluste ja metafooride loomise mängud ja arutelud.</p>